

Glazbene preferencije budućih odgojitelja

Orečić, Mihaela

Undergraduate thesis / Završni rad

2018

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Zagreb, Faculty of Teacher Education / Sveučilište u Zagrebu, Učiteljski fakultet**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:147:510881>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2025-03-15**

Repository / Repozitorij:

[University of Zagreb Faculty of Teacher Education - Digital repository](#)

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
UČITELJSKI FAKULTET
ODSJEK ZA ODGOJITELJSKI
STUDIJ

MIHAELA OREČIĆ

ZAVRŠNI RAD

**GLAZBENE PREFERENCIJE BUDUĆIH
ODGOJITELJA**

Zagreb, rujan 2018.

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
UČITELJSKI FAKULTET
ODSJEK ZA ODGOJITELJSKI STUDIJ
(Petrinja)

ZAVRŠNI RAD
SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
UČITELJSKI FAKULTET
ODSJEK ZA ODGOJITELJSKI STUDIJ
(Petrinja)

ZAVRŠNI RAD

IME I PREZIME PRISTUPNIKA: Mihaela Orečić

TEMA ZAVRŠNOG RADA: GLAZBENE PREFERENCIJE BUDUĆIH
ODGOJITELJA

MENTOR: dr. sc. Blaženka Bačlija Sušić

Zagreb, rujan 2018

Sadržaj:

1.UVOD.....	1
2.TEORIJSKI DIO	2
2.1. Glazba – „lijek za dušu“	2
2.2. Glazbene preferencije	3
2.3. Odgoj kao zadatak – roditelja i odgojitelja	6
2.3.1. Glazbene kompetencije odgojitelja.....	8
2.4. Predškolska ustanova – dječji vrtić	11
2.4.1. Vrtićki centri – glazbeni centar	11
3.EMPIRIJSKI DIO RADA.....	14
3.1. Metodologija istraživanja.....	14
3.1.1. Svrha, problem istraživanja i istraživačka pitanja	14
3.1.2. Ispitanici i instrumenti za provođenje istraživanja	14
3.1.3. Hipoteze istraživanja.....	15
3.2. Prikaz rezultata istraživanja	15
3.2.1. Prikaz rezultata vezanih uz temeljne demografske karakteristike ispitanika	15
3.2.2. Prikaz rezultata istraživanja s obzirom na stavove ispitanika o važnosti glazbe u njihovu životu te u djetetovu odgoju.....	16
3.2.3. Prikaz rezultata s obzirom na glazbene preferencije, privrženost ispitanika prema klasičnoj i modernoj glazbi	18
3.2.4. Prikaz rezultata s obzirom na način odabira glazbe koja se sluša u vrtiću.....	19
3.2.5. Prikaz rezultata o mogućem utjecaju glazbenih preferencija na čovjekov razvoj i formiranje osobe u budućnosti.....	20
4. ZAKLJUČAK	26
LITERATURA	27
PRILOZI.....	30
Izjava o samostalnoj izradi rada.....	33

GLAZBENE PREFERENCIJE BUDUĆIH ODGOJITELJA
(MUSIC PREFERENCES OF FUTURE PRESCHOOL TEACHERS)

Mihaela Orečić

Sažetak

Tema ovog završnog rada je istraživanje glazbenih preferencija budućih odgojitelja. Rad je podijeljen na dva djela, teorijski i empirijski dio. Teorijski dio rada odnosi se općenito na glazbu, glazbene preferencije te njihovu povezanost sa osobinama ličnosti. Bitna stavka ovog rada je i predškolska ustanova te odgojitelji. Djecu ponajprije odgajaju njihovi roditelji, međutim danas djeca često provode više vremena u predškolskim ustanovama nego sa svojim roditeljima. Odgojitelji su osobe koje rade u predškolskim ustanovama, a zadaća im je da djecu odgajaju i obrazuju, brinu se o njima, potiču te ih i podržavaju. Uz kompetencije u različitim područjima odgojitelji trebaju posjedovati i glazbene kompetencije. Njihove glazbene preferencije također imaju značajnu ulogu pri provođenju glazbenih aktivnosti u odgojno-obrazovnoj ustanovi.

U empirijskom dijelu rada prikazani su rezultati provedenog istraživanja glazbenih priferencija budućih odgojitelja. Cilj istraživanja je bio utvrditi kakve su glazbene preferencije budućih odgojitelja te kakvi su njihovi stavovi s obzirom na utjecaj glazbe na čovjekov razvoj. U istraživanju je sudjelovalo je 40 studenata Ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja. Pomoću anketnog upitnika oblikovanog za potrebe ovog istraživanja ispitana su mišljenja odgojitelja o glazbi i glazbenim preferencijama. Zaključeno je da ispitanici odgojitelji smatraju da glazba ima važnu ulogu u njihovim životima kao i u odgoju djece te da glazbene preferencije utječu na formiranje osobe u budućnosti. Također je zaključeno da većina ispitanika više preferira modernu glazbu od klasične te smatraju da odabir glazbe koja se sluša u vrtiću treba biti u suradnji te dogovoru odgojitelja s djecom.

Ključne riječi: glazba, glazbene preferencije, odgojitelji, studenti Ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja

Summary

Topic of this Bachelor's thesis is research on musical preferences of future educators. Thesis is divided into two sections, theoretical and empirical one. Theoretical part of the thesis is related with music in general, musical preferences and their connection to personality traits. Important part in this thesis take preschool facilities and educators. Children are primarily raised by their parents, but unfortunately there is a lot of children who spend more time in preschool facilities, than with their parents. This is where come educators - people who work in preschool facilities, and whose task is to raise and educate children, take care of them, encourage them and support them. Educators are supposed to be competent people in different areas, and therefore in music as well. His musical preferences also play a significant role in the implementation of musical activities in the educational institution.

Empirical part of thesis presents results of research of musical preferences of future educators. Aim of the research was to establish what are musical preferences of future educators and their views on influence of music in evolvment of a human being. 40 students of Early and Preschool Upbringing and Education took part in the research. Their views on music and musical preferences were analysed with the help of survey questionnaire designed especially for the requirements of this research. The conclusion is that examinees consider that music has an important role in their lives, as well as in upbringing of children and that musical preferences affect formation of a person in future. It was also concluded that most of the examinees prefer modern music from clasical music. They also consider that, when it comes to upbringing of children and music, the best choice of music would be an agreement between children and educators.

Keywords: music, musical preferences, educators, students od Early and Preschool education

1. UVOD

Glazba je umjetnost riječi koja svaku dušu liječi na svoj poseban način. Čovjekova glazbena aktivnost jedna je od njegovih brojnih aktivnosti koja postoji otkad postoji i čovječanstvo. Ljudi su proizvodili različite zvukove i stvarali glazbu, a nisu ni sami toga bili svjesni. Glazba nije oduvijek bila tako općeprisutna i lako dostupna kao u današnje vrijeme. Iskazivanje sklonosti prema nekoj određenoj vrsti glazbe naziva se glazbena preferencija. Brojna istraživanja ukazuju da su glazbene preferencije povezane s ljudskim vrijednostima te osobinama ličnosti. Tako primjerice neka istraživanja provedena u svijetu potvrđuju povezanost glazbenih preferencija s osobinama ličnosti: u Americi (Rentfrow i Gosling, 2003), Nizozemskoj (Delsing i sur., 2008), Kanadi (Schwartz i Fouts, 2003), Njemačkoj (Langmeyer i sur., 2012) i Hrvatskoj (Reić-Ercegovac i Dobrota, 2011). Dok se istraživanja u Grčkoj (Gardikiotis i Baltzis, 2010), Turskoj (Tekman i sur., 2012) i Hrvatskoj (Pavlović i sur., 2017) koncentriraju na povezanost ljudskih vrijednosti sa glazbenim preferencijama.

Glazba prožima čovjekov život već od njegove rane dobi. Stoga bi glazba trebala biti djetetova svakodnevna aktivnost u odgojno-obrazovnim ustanovama od njegove rane životne dobi. Njezina temeljna svrha je osigurati zadovoljenje djetetovih primarnih i sekundarnih potreba. Dječji vrtić je ustanova gdje se djecu ohrabruje, potiče i podržava, a osobe koje imaju najvažniju ulogu u odgoju i obrazovanju djeteta u dječjem vrtiću se nazivaju odgojitelji. Zadatak odgojitelja je dakle odgajati i obrazovati djecu tijekom njihovog boravka u vrtiću, a sve do djetetova polaska u osnovnu školu. Kako bi bili uspješni i kompetentni u radu u svojoj odgojno-obrazovnoj praksi, odgojitelji bi trebali imati i određene osobine kao što su: smirenost, iskrenost, empatija, požrtvornost, kreativnost, snalažljivost, staloženost i dr. Na odgojiteljima je poticati i razvijati dječje sposobnosti, kao što su motoričke, spoznajne, misaone, kognitivne itd. U te sposobnosti također spada i razvoj osjećaja za glazbu. Stoga, odgojitelji moraju biti glazbeno kompetentni kako bi na primjeren način poticali te provodili s djecom glazbene aktivnosti.

2. TEORIJSKI DIO

2.1. Glazba – „lijek za dušu“

Glazba objedinjuje ritam, melodiju i riječi. Stvara osjećaj ljepote za dušu i tijelo te obogaćuje ljudsko postojanje. Glazba je aktivnost koja toliko zadire u ljudska srca i misli, koja kontrolira ljudska ponašanja i postupke. Glazbu bi mogli definirati i kao „lijek za dušu“. Ona utječe na raspoloženje osobe, pa tako primjerice može smiriti osobu i u najtežim životnim trenucima. Važno je razumjeti glazbu, pokušati shvatiti što nam ona želi poručiti.

Činjenica je da glazba često zauzima središnje mjesto u nizu socijalnih aktivnosti. Tako je među njezinim najvažnijim socijalnim funkcijama i njezina uloga u prezentaciji razmišljanja, stavova i vrijednosti pojedinca. „Takva se uloga glazbe čini posebno važnom tijekom izgradnje identiteta, što sugeriraju i neki autori ističući važnost glazbe u procesu formiranja i komuniciranja socijalnog identiteta tijekom adolescencije“ (Reić Ercegovac i Dobrota, 2011, str. 48).

Glazba je prisutna u svakom dijelu čovjekova života. Osobe same odlučuju kakvu će glazbu slušati, koja vrsta glazbe ih opušta i u čemu uživaju. Stoga se može reći da glazba izgrađuje čovjekov identitet. Tako primjerice, pri upoznavanju ljudi često voli istaknuti i glazbeni žanr koji preferiraju.

Glazba je vrlo moćan medij jer ima snažan utjecaj na društvo i omogućava komunikaciju bez potrebe za riječima. Može izazivati višestruke reakcije u ljudima – emocionalne reakcije, promjene raspoloženja, spoznajne, reakcije pokreta i sl. Budući da je svaka osoba drugačija, kako fizički tako i psihički, teško se može predvidjeti kakav će utjecaj imati glazba na pojedinog čovjeka, odnosno kakva će biti njegova reakcija na pojedinu vrstu glazbe.

„Glazba je pojedincu jednako važna kao i njegovi hobiji, a možda i važnija od ostalih aktivnosti u okviru slobodnog vremena kao što su gledanje filmova, čitanje knjiga i časopisa, biranje odjeće, uživanje u hrani i sl.“ (Renthrow i Gosling, 2003, str. 1250). Glazba se konstantno nalazi u čovjekovu okruženju. Može poslužiti kao koncentracija kod učenja, vožnje automobila, kod spavanja gdje osobe glazbu koriste kao neku vrstu sredstva za smirenje koje im pomaže da lakše utonu u san. Slušanjem

određenog glazbenog žanra osobe žele izraziti ono što jesu ili pokazati ono što bi željeli biti.

2.2. Glazbene preferencije

Riječ preferencija znači davanje prednosti ili prvenstva, iskazivanje sklonosti, tj. preferirati što znači više voljeti (Hrvatski obiteljski leksikon, 2005). Glazbeni ukus predstavlja mogućnost prepoznavanja lijepe i ugodne glazbe, dok se glazbena preferencija odnosi na iskazivanje sklonosti određenoj vrsti glazbe. Glazbene preferencije se mogu definirati poput davanja prednosti nekom određenom glazbenom stilu. Brojni su čimbenici koji utječu na glazbene preferencije kao primjerice okolina u kojoj se osobe nalaze, razvojna dob pojedinca, karakterne osobine tj. osobine ličnosti, primjerice roditelji, kućni odgoj itd. Čovjeku je često teško odrediti u koji glazbeni žanr spada glazba koja mu se sviđa. Stoga, na pitanje „što slušaju“ ljudi obično odgovaraju da slušaju različite glazbene žanrove.

Glazbene preferencije se mogu ispitati na 2 temeljna načina; putem ankete te, promatranjem ponašanja osoba na određenu vrstu glazbe, praćenjem na koje koncerte odlaze itd. Velika prekretnica u istraživanju glazbenih preferencija je bilo istraživanje Rentfrowa i Goslinga (2003) u SAD-u. Oni su glazbene preferencije istraživali pomoću mjernog instrumenta zvanog *STOMP*, tzv. *Short Test Of Music Preferences*. Tim instrumentom su grupirali žanrove u određene glazbene stilove.

Tablica 1. „Podjela žanrova u određene stilove, prema STOMP-u“

KOMPLEKSNI	INTENZIVNI	KONVECIONALNI	RITMIČNI
blues	rock	filmska glazba	rap/hip-hop
jazz	alternativa	religiozna	soul/funk
klasična	heavy metal	pop	elektronika/plesna
folk	-	-	-

Tijekom života čovjek se upoznaje s različitim zvukovima i glazbenim žanrovima. Tako dojenče najviše preferira majčin glas od svih drugih glasova, pogotovo ako majka pjevuši djetetu, jer ga to umiruje i zna da je u sigurnim rukama. U predškolsko doba djeca počinju biti otvorena za različite glazbene stilove te, podjednako preferiraju klasičnu i popularnu glazbu (Greer i sur., 1974. i Peery i Peery 1986). Ulazeći u školsku dob skloniji su popularnoj glazbi i odbacuju klasičnu (Greer i sur., 1974, Kopiez i Lehman, 2008, Le Blanc 1979). Dobrota i Ćurković (2006) su provele istraživanje na djeci četvrtih i osmih razreda Osnovne škole „Spinut“ u Splitu. Djeca su na pitanje kakav im je odnos prema klasičnoj glazbi mogla odabrati 3 vrste odgovora – pozitivan, negativan i ravnodušan. Konačan rezultat je bio da djeca iz četvrtih i osmih razreda imaju negativan stav prema klasičnoj glazbi (4-5%). Zanimljivo je kako su učenici mlađih razreda imali veći postotak pozitivnog stajališta prema klasičnoj glazbi, nego učenici osmih razreda. Stariji učenici su u puno većem postotku odabrali odgovor „ravnodušan“, odnosno imali su upola manje pozitivan stav prema klasičnoj glazbi u odnosu na mlađe učenike (Dobrota i Ćurković, 2006).

Svaka dobna skupina ima različiti interes za pojedine glazbene stilove. Populacija mlađe dobne skupine je otvorena za skoro sve stilove, jer slušaju ono što slušaju odrasli u njihovu okruženju i nisu niti svjesni da postoji još glazbenih stilova. Kada dođe adolescentsko doba, glazbeni se stilovi preispituju, pa tako mladi jedan dan uživaju u rock glazbi, a već drugi dan ne mogu zamisliti život bez pop glazbe. Odrastanjem osobe postaju odlučnije u mnogim stvarima, pa tako i u odnosu prema glazbi. Svjesniji su onoga što vole i što ih veseli. Klasična glazba je zapravo glavni pokretač za upoznavanje drugih glazbenih stilova. U ranoj adolescenciji veća je privrženost za popularnu glazbu, no ona kroz adolescenciju opada. Dokazano je da odrasle osobe, tj. starije od 30 godina, smatraju glazbu manje važnom nego adolescenti i mlađa populacija. (Bonneville-Roussy i sur., 2013).

Kao što je već navedeno, obiteljsko okruženje i roditelji također imaju utjecaja na glazbene preferencije djece. To je pokazalo istraživanje TerBogt i sur., (2011), u kojem je sudjelovalo 325 adolescenata i njihovi roditelji. U istraživanju su korištena 4

glazbena žanra – pop, rock, kompleksni (blues, jazz, klasična i folk glazba) i plesni. Tri žanra su prevladavala kod roditelja, a to su bili pop, rock i kompleksni. Kod adolescenata je bio uključen i plesni stil uz ova prethodna tri. Preferencija roditelja za pop glazbu je bila povezana s preferencijama adolescenata za pop i plesnu glazbu. Za rock glazbu roditelji su bili povezani samo s kćerima, ne i sa sinovima (Boneta i sur., 2017).

Glazbene preferencije su važne jer pridonose razvoju socijalizacije i komunikacije među ljudima. Ljudi vole pričati o glazbi i zato su im glazbene preferencije toliko važne. One puno govore o osobinama ličnosti pojedine osobe. Zajednički ukus u glazbi nije previše vezan uz stabilnost i budućnosti prijateljstva, ali je važan u počecima njegova razvoja. Tako je primjerice jedno od najčešćih pitanja pri upoznavanju ljudi „Što slušaš?“.

Preferencije glazbenih stilova su usko povezane sa ljudskim vrijednostima. Provedena su istraživanja na temelju kojih je zaključeno da su primjerice u Grčkoj ljudi koji preferiraju pop glazbu više privrženi tradiciji (Gardikiotis i Baltzis, 2010)– dok je u istraživanju provedenom u Turskoj (Tekman i sur., 2012) utvrđeno da preferiranje klasične glazbe ukazuje na otvorenost ljudi prema promjenama i odricanju u društvu. U istraživanju provedenom u Hrvatskoj (Pavlović i sur., 2017) je zaključeno da su ljudi koji slušaju pop i zabavnu glazbu privrženi tradicionalnim odnosima. Nasuprot tome osobama koje preferiraju tzv. metal, nije bitno da izvuku korist iz određenih situacija. S druge strane, metalcima probitak nije ni najmanje bitan, oni koji su otvoreni za promjene pribjegavaju slušati rap glazbu, dok su osobe koje slušaju heavy metal pomalo ekstraverzni.

Okolina utječe na ličnosti pojedinca. Ličnost se prije shvaćala kao nepromjenjiva i stabilna konstanta koja je određena nepromjenjivim i endogenim čimbenicima. “Pojedinac može biti opisan na razini osobina, unutarnjih ili fizičkih stanja, aktivnosti u koje se upušta, utjecaju koji ima na druge, uloga koje igra.“ (John i Srivastava, 1999, str. 112). Današnje teorije razinu osobine ličnosti odabiru kao najpogodniju za određivanje razine ponašanja pojedinca. Svaka osoba ima svoj individualni, zasebni i jedinstveni odabir glazbe koja ju opušta i veseli. Stoga se glazba može povezati s osobinama ličnosti. Preferencija prema određenoj vrsti glazbe će biti

snažnija, ako su emocije slušatelja sličnije emocijama koje glazba prenosi. Osobe koje su više emocionalne i romantične trebale bi slušati glazbu koja ima laganiji tempo, ritam, melodiju i emocionalniji pristup tekstu, a osobe agresivnijeg ponašanja glazbu koja je bržeg tempa, ritma i melodije sa agresivnijim pristupom tekstu. Zbog tog odnosa emocija osoba sa određenom vrstom glazbe nastaju stereotipi. Povezanost osobina ličnosti s glazbenim preferencijama dokazuju i istraživanja u Americi (Rentfrow i Gosling, 2003), Nizozemskoj (Delsing i sur, 2008), Kanadi (Schwartz i Fouts, 2003), Njemačkoj (Langmeyer i sur, 2012) i Hrvatskoj (Reić-Ercegovac i Dobrota, 2011). U današnje vrijeme psiholozi ljudske osobnosti provjeravaju koristeći 5 širokih dimenzija osobina – neuroticizam, ekstraverzija, otvorenost, ugodnost i savjesnost. Većina osoba je srednje osobnosti, kombinacija svih osobina pomalo. Otvorenost govori o tome koliko su osobe otvorene za različita iskustva i ponašanja, savjesnost koliko su savjesni u svojim odlukama i životnim situacijama. Ekstraverzija ukazuje koliko su osobe ekstraverzne tj. koliko se brzo i lako prilagođavaju novoj okolini, ugodnost koliko su ugodne prema drugima, pokušavaju li izbjeći neugodne situacije ili su konfrontacijski nastrojeni, dok neuroticizam indicira jesu li osobe emotivno labilne ili stabilne, jesu li promjenjivog ili statičnog raspoloženja. Procjenjujući ove osobine razumno bi bilo odabrati osobinu otvorenosti kao onu koja je najviše povezana sa glazbenim preferencijama.

2.3. Odgoj kao zadatak – roditelja i odgojitelja

Odgoj je temeljna komponenta života u kojem značajnu ulogu ima komunikacija između roditelja i djece. Osim toga u odgajanju djece veliku pomoć roditeljima mogu ponuditi i odgojitelji s obzirom da danas djeca često više dnevnog vremena provode u vrtiću nego sa svojim roditeljima. Pri odgoju djeteta potrebno je provoditi raznovrsne aktivnosti. Obitelji možda ponekad nemaju vremena, znanja ili kreativnosti za realizaciju svega potrebnoga da bi odgoj bio kompletan. Stoga im u tome veliku pomoć uz dječje vrtiće pružaju različite odgojno-obrazovne institucije. Tijekom odgoja mijenja se ne samo odgojitelj, nego i dijete. „Svakome je jasno da svojim rađanjem ljudsko biće nije opremljeno za život i da nužno slijedi dug proces rasta, razvoja i formiranja do određenog stupnja zrelosti za autonomno i odgovorno djelovanje u društvu“ (Vujčić 2013, str. 16). On je jako težak i dugotrajan posao, ali ako se radi kvalitetno uspjeh će biti neopisivo dobar.

Odgojiteljem se može smatrati bilo koja osoba koja se bavi odgojem i obrazovanjem. Ako gledamo to s profesionalne strane, to je osoba koja je uspješno završila preddiplomski ili diplomski sveučilišni studij Ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja. Njihov temeljni i najvažniji zadatak je odgajati i obrazovati djecu uz pomoć stručnih suradnika, ali i u suradnji s roditeljima te djece. Posao odgojitelja nije samo odgajati, on mora biti puno više od toga; kreator, organizator, motivator, istraživač, dijagnostičar, partner. Odgojitelj mora biti najveći mogući stvaratelj novih aktivnosti i materijala, mora se prilagoditi dječjoj razini te razmišljati kao dijete, i biti u mogućnosti djeci ponuditi aktivnosti koje ih zanimaju u tom trenutku. Da bi bili uspješni i kompetentni, odgojitelji moraju imati određene osobine. Neke od poželjnih osobina su sljedeće: humanost, smirenost, požrtvovnost, pouzdanost, iskrenost, otvorenost, ljubaznost, empatija, strpljivost, suosjećajnost, profesionalnost, kreativnost, snalažljivost, odlučnost, staloženost, i ostale osobine koje bi ga učinile što boljim odgojiteljem. Za odgojitelja su vrlo važna stručna usavršavanja i cjeloživotno učenje. Svakim danom otkrivaju nove stvari o djeci koju odgajaju, i stoga trebaju imati puno volje i želje za što boljim razumijevanjem i znanjem.

Slunjski (2003) stilove odgoja i poučavanja odgojitelja različitih karaktera i jedinstvenih te individualnih pristupa djeci dijeli na devet stilova odgoja, a to su sljedeći: ambiciozan, pomagač, intelektualac, hedonist, miroljubiv, strogi šef, perfekcionista, principijelan i kreativac. Odgojitelj ambicionist je natjecateljski tip odgojitelja, vrlo je uporan i uspješan. U komunikaciji sa djecom je najviše usmjeren na ostvarivanje i postignuće njihovih rezultata. Odgojitelj pomagač je jako emocionalno povezan sa djetetom. Cilj mu je pomoći i zaštititi dijete koliko god je to moguće, najvažnije mu je zadovoljiti dječje potrebe. Odgojitelj intelektualac je pun informacija i vrlo je racionalan. Sa djetetom komunicira tako da ga potiče na intelektualan razvoj. Odgojitelj hedonist izbjegava neugodne situacije i jako mu je stalo do zabave i smijeha. Komunikacija s djetetom je uvijek zabavna i optimistična. Miroljubiv odgojitelj je uvijek uravnotežen i stabilan. Komunikacija je usmjerena na poticanje djetetove miroljubivosti prema okolini. Odgojitelj strogi šef je dominantan i discipliniran. Komunikacija s djecom je na toj razini da je on dominantna osoba, veliki je autoritet djeci. Za odgojitelja perfekcionista ne postoji situacija kada nije u pravu, uvijek je samouvjeren i nepogrješiv. Komunikacija se svodi na ispravljanje djeteta i

otklanjanje pogrešaka. Odgojitelju koji je principijelan dosljednost je najveća vrлина, nikad ne odustaje i svoje principe uvijek stavlja na prvo mjesto, poštuje zakon, te je stoga njegova komunikacija s djecom uvijek usmjerena na poštivanje pravila i normi. Odgojitelj kreativac je pun mašte i novih ideja i trudi se biti što originalniji i inovativniji. U komunikaciji djecu uvijek potiče na kreativnost i cijeni svačiji trud, jer je svako od te djece posebno i originalno. Svaki od ovih devet vrsta odgojitelja je po nečemu poseban, svaki ima svoje negativne strane, ali i pozitivne. Spoj svih ovih devet karakternih osobina bi bio savršen odgojitelj. Ni premalo, ali ni previše. Ako je neki odgojitelj previše blag može se kombinirati da bude sa odgojiteljem koji je npr. „strogi šef“. Stručno usavršavanje može biti od velike koristi ako neka od ovih osobina nedostaje odgajatelju. Kako odgajatelji i roditelji nadopunjuju djecu novim znanjima, tako i djeca upotpunjuju njih i uče ih novim vrlinama, a osobito najviše velikom strpljenju.

2.3.1. Glazbene kompetencije odgojitelja

Da bi bio savršen, odgojitelj mora biti vrlo kompetentan u područjima rada odgoja i obrazovanja. „Uloga i značaj kompetencije odgojitelja dovodi ga do svjesnosti svoje uloge, a to su: promatranje procesa učenja kao oblik suradnje, grade strukturu od koje se sastoji djetetovo učenje i njegov identitet, trebali bi sebe percipirati kao timske igrače u ostvarivanju ciljeva čime se postiže izgradnja društva, odgojitelj bi trebao djelovati na granici između radnih i obrazovnih institucija što pridonosi kulturnoj izgradnji samog odgojitelja a time i kulture ustanove „ (Magdalena Miočić, 2012, str. 77).

Bačlija Sušić (2018) navodi da je glazbena kompetencija jedna od kompetencija koju bi svaki odgojitelj trebao posjedovati. Uz to ističe da veliki broj smatra da nema sluha te da isto tako nema niti temeljene predispozicije za bavljenje glazbom. Za njih je posjedovanje glazbenog talenta dar koji neki imaju, a neki nemaju.

U skladu s kurikulumom predškolskih studija u RH, gdje je uveden bolonjski sustav studiranja, a koji su također usklađeni sa europskim principima kompetencija odgojitelja Miočić (2012), navodi sljedeće glazbene kompetencije odgojitelja koje se stječu tijekom studija:

a) Instrumentalne opće glazbene kompetencije na učiteljskim i predškolskim studijima

- demonstrirati temeljno poznavanje glazbene umjetnosti i glazbenog odgojno-obrazovnog područja u kontekstu i na razinama obrazovnih postignuća
- imati sposobnost organizacije i planiranja samostalnog učenja u glazbi i kroz glazbu u studiju s kritičkim i samokritičkim propitivanjima umjetničkih i znanstvenih/ odgojno-obrazovnih istina
- posjedovati kapacitet za stjecanje glazbenih spoznaja radi generiranja novih ideja u različitim glazbenim situacijama
- razviti glazbeno-istraživačke vještine na razini izrade stručnog rada

Interpersonalne opće glazbene kompetencije

- demonstrirati posjedovanje osobnih kvaliteta ličnosti i dispozicija te njihovu refleksiju u razvoju profesionalnog glazbenog odgojno-obrazovnog rada
- imati sposobnost donošenja odluka i vještina odlučivanja u primjerenim glazbenim odgojno-obrazovnim situacijama
- razviti sklonost prema timskom radu glazbenom interakcijom i suradnjom utemeljenom na partnerskim odnosima
- pokazati sposobnost za kontinuirano vrednovanje i samovrednovanje vlastitog glazbenog rada
- demonstrirati uvažavanje kulturne različitosti, multikulturalnosti i prožimanje glazbeno-kulturnih raznolikosti i različitosti
- razviti glazbeno-profesionalnu etičnost

Sistemske opće glazbene kompetencije

- u studiju napredovati samostalnim i kontinuiranim glazbenim radom koristeći različite izvore, osobne dispozicije, glazbene sposobnosti i glazbene vještine
- biti osposobljen za glazbeno-kreativnu i stvaralačku dimenziju svoje profesionalne uloge
- biti osposobljen za preuzimanje odgovornosti u profesionalnoj afirmaciji stručnog profila u kontekstu glazbenog posrednika

- pokazivati, razumjeti i promicati koncepte cjeloživotnog glazbenog učenja zalaganjem za osobni profesionalni razvoj
- poticati i razvijati stalnu brigu o kvaliteti glazbenog posredovanja

b) Specifične glazbene kompetencije na učiteljskim i predškolskim studijima

- poznavati, razumjeti i biti otvoren prema najnovijim glazbenim odgojno-obrazovnim spoznajama i spoznajama o prirodi glazbenog razvoja i učenja
- demonstrirati znanje iz teorije glazbe, teorije glazbenog odgoja i obrazovanja, glazbene umjetnosti i znanosti, na teorijskoj i praktičnoj razini
- glazbom podupirati odnose i razvijati komunikaciju s djecom radi razvoja individualnosti i društvenosti
- glazbom razvijati sposobnosti, vještine, mogućnosti, potrebe, interese i djetetove osobine, čime se ostvaruje integrirana odgojno-obrazovna praksa
- razumjeti i koristiti mogućnosti glazbe u razvoju i načinu usvajanja govora, jezika, djetetovih stvaralačkih potencijala i ukupnost tjelesnog, kognitivnog i socijalnog razvoja
- samostalno konstruirati, implementirati i evaluirati integrirani kurikulum u ukupnost svih razvojnih područja (kineziološkom, likovnom, jezično-komunikacijskom te istraživačko spoznajnom), koristeći aktivnost i materijale u skladu sa suvremenim razvojnim teorijama kojima se tumači dječji razvoj
- razvijati partnerske odnose s roditeljima na načelima glazbene komunikacije: razvijati svijest o potrebi roditeljskog uključivanja u djetetov glazbeni razvoj (Miočić, 2012, str. 78)

Kako bi se bilo koje kompetencije odgojitelja razvile, od velike je važnosti cjeloživotno stručno usavršavanje putem različitih seminara, radionica i sl. Odgojitelj bi trebao sam uvidjeti svoje pogreške u radu, odnosno biti sam svoj kritičar. Najbolji kritički osvrt na neke aktivnosti je osobni pri čemu je odgojitelj sam svjestan svojih propusta i nedostataka u svom radu te ih nastoji popraviti. Dakako, razgovor sa kolegama odgojiteljima je od velike pomoći, oni mogu dati savjete i ideje kako provoditi određene glazbene aktivnosti, poticati glazbeno stvaralaštvo djeteta i sl. Bačlija Sušić (2018) navodi da je „Razvijena svijest odgojitelja o prioritetu i važnosti poticanja glazbenih aktivnosti, temelj svih vrsta aktivnosti u suvremenoj odgojno-

obrazovnoj praksi koja nadalje potiče interes i motivaciju odgojitelja za stjecanjem i razvojem glazbenih kompetencija. (Bačlija Sušić, 2018, str. 125). Glazba bi dakle trebala biti svakodnevno prisutna u vrtiću. Uz poticanje različitih djetetovih vještina, važno je poticati i razvoj djetetovih glazbenih sposobnosti. Ukoliko odgojitelj uoči glazbeno darovito dijete, potrebno je u dogovoru s roditeljima poticati dijete na dodatne glazbene aktivnosti.

2.4. Predškolska ustanova – dječji vrtić

Ustanova za obrazovanje djece najmlađe životne dobi kojoj je svrha djetetu osigurati primarne i sekundarne potrebe, socijalizaciju, priliku za samoostvarenjem, učenjem i usvajanjem različitih znanja uz pomoć igre se naziva „*dječji vrtić*“ ili *predškolska ustanova*. Dječji vrtić je ustanova koja bi trebala pomagati, ohrabrivati, poticati, podržavati djecu te razvijati različite sposobnosti djece. Od velike važnosti za razvoj sretnog i uspješnog djetinjstva je kvalitetna komunikacija između roditelja i odgojitelja te njihove uzajamna potpora i suradnja. Dok je nekada vrtić predstavljao mjesto za čuvanje djece dok su roditelji na poslu, danas tomu više nije tako. Vrtić je danas mjesto gdje se djecu odgaja i obrazuje, odnosno podučava raznim stvarima, te mjesto gdje djeca često borave i provode veći dio dana. Dječji vrtić tako predstavlja mjesto na kojem odgojitelji na odgovoran i najbolji mogući način odgajaju i obrazuju djecu posvećujući im pritom i adekvatnu emocionalnu pažnju te nastoje zadovoljiti osnovne potrebe svakog djeteta. To je mjesto puno ljubavi, blagosti, razumijevanja, pomaganja, zajedničkog učenja, zajedničkog veselja – vrtić je zapravo jedna velika obitelj. U većini vrtića postoji nekoliko odgojnih skupina (najčešće pet), koje su podijeljene na sljedeći način: mlađa jaslička, starija jaslička, mlađa vrtićka, srednja vrtićka i starija vrtićka skupina. Svaka skupina ima po dvije odgojiteljice ili odgojitelja, ravnatelja, stručnu službu poput pedagoga, logopeda, psihologa, zdravstvenog voditelja. Oni su svi jedna velika „obitelj“ kojoj je cilj na adekvatan način odgajati i obrazovati djecu tijekom njihova boravka u vrtiću.

2.4.1. Vrtićki centri – glazbeni centar

Uz socijalne odnose među djecom, odgojiteljima, roditeljima te svim ostalim sudionicima vrtića, okruženje u vrtiću ogleda se i u strukturi prostora. „I dok socijalno

okruženje čine svi ljudski i stručni potencijali, odnosni i komunikacijski, fizičko okruženje obuhvaća materijalne i prostorne potencijale dječjeg vrtića“ (Miljak, 1996, prema Mlinarević, 2004, str 113). Prostorno okruženje skupine se smatra trećim odgojiteljem. Ono je od velike važnosti jer se u njemu nalaze različiti sadržaji kojima se potiče dječji kognitivni i spoznajni razvoj. Gledajući prostorno okruženje vrtića može se saznati koja se tema provodi u skupini, što djecu najviše zanima, kakva je atmosfera i sl.

Prostor treba biti postavljen tako da se može lako prepoznati o kojem se centru radi. Centri bi trebali biti dovoljno i smisleno razdvojeni jedni od drugih radi lakše prohodnosti i povezanosti (centar kuhinje pored centra blagovaonice i sl.). Prostor također treba biti bogat raznovrsnim i zanimljivim materijalima koji će privući djecu u taj centar, materijali u centrima bi trebali biti lako dostupni djeci. Materijali mogu biti gotovi didaktički materijali, pedagoško neoblikovani materijali, ali najčešće su najbolji materijali oni koje su sami odgojitelji izradili s ciljem podupiranja određenih sposobnosti. Estetska uređenost centra je od velike važnosti. Djecu će prije privući ako vide da su zidovi u tom centru ukrašeni šarenim bojama, njihovim radovima i fotografijama te drugim stvarima koje bi ih mogle dodatno potaknuti da dođu u taj centar. „U svakom slučaju, organiziranje prostorno-materijalnog okruženja vrtića uključuje osiguranje bogatstva i promišljenosti izbora materijala koji djecu potiču na otkrivanje i rješavanje problema, te omogućuju postavljanje hipoteza, istraživanje, eksperimentiranje i konstruiranje znanja i razumijevanja“ (Nacionalni kurikulum za rani i predškolski odgoj i obrazovanje, 2014).

Prema Slunjski (2008), djeca uče aktivnim istraživanjem i suradnjom s drugima, kada je u pitanju materijalno-prostorno okruženje, treba prvenstveno krenuti s pretpostavkom da djeca uče na prirodan način, kroz igru ili bilo koji oblik koji je njima poznat, bez ikakvog pritiska na njih. Okruženje stoga treba omogućavati sljedeće: istraživanje prirode i prirodnih fenomena, govorno-komunikacijskih kanala, istraživanje logičkih i matematičkih radnji, likovnog i kreativnog izričaja, istraživanje glazbe, zvukova i melodije. Neki od najčešćih centara u skupinama su: centar građenja, obiteljsko-dramski, glazbeni, likovni, stolno-manipulativni, početnog čitanja i pisanja, matematički, knjižnice, tržnice, uljepšavanja (frizerski, modni), medicine, kuhinje,

društvenih igara. Svaka dobna skupina se razlikuje po svojim sposobnostima i zanimanjima. Možda neku djecu neće privući centar građenja ili glazbe, ali na odgojiteljima je da sve to pruže svojoj skupini na što zanimljiviji i materijalno bogatiji način. Zadatak odgojitelja je da djeci ponude sve ono što bi probudilo dječju kreativnost, socijalizaciju, spoznaju.

Odgojitelji potiču različite dječje aktivnosti, pa tako i glazbene. U skoro svakoj odgojnoj skupini se nalazi glazbeni centar. Djecu u mlađoj jasličkoj (1-2 godine), odgojitelj treba poticati na istraživanje, osluškivanje te prepoznavanje različitih zvukova. Stoga glazbeni centar treba sadržavati različite predmete kojima će dijete moći istraživati zvukove, kao primjerice tzv. zvučnu zavjesu i sl. Osim toga glazbeni centri sadrže i različite instrumente od kojih su neki, kao primjerice različite šuškalice i zvečke, izrađeni od didaktički neoblikovanog pedagoškog materijala. S obzirom na to da postoje radionice za primjerice, Majčin dan, za Dane kruha, može se pripremiti radionica u kojoj će odgojitelji, zajedno sa djecom i roditeljima izrađivati glazbene instrumente. Djeca će vrlo rado koristiti te instrumente, jer će ih oni podsjetiti na to kako su ih zajedno izradili sa svojim roditeljima i odgojiteljima.

3. EMPIRIJSKI DIO RADA

3.1. Metodologija istraživanja

3.1.1. Svrha, problem istraživanja i istraživačka pitanja

Svrha istraživanja bila je istražiti koje glazbene žanrove preferiraju budući odgojitelji, te kakvi su njihovi stavovi s obzirom na provođenje i zastupljenost glazbenih aktivnosti u dječjim vrtićima. Problem istraživanja je usmjerenje na glazbu i glazbene preferencije budućih odgojitelja.

Ciljevi istraživanja su:

- utvrditi glazbene preferencije ispitanika s obzirom na pojedine glazbene žanrove – metal, rock, rap, turbofolk, zabavnu glazbu, pop, klapsko pjevanje ili modernu klasičnu glazbu
- utvrditi stavove ispitanika s obzirom na zastupljenost glazbe u njihovu životu
- utvrditi stavove ispitanika s obzirom na značaj glazbe u djetetovu odgoju i utjecaj glazbenih aktivnosti na djetetov razvoj
- utvrditi stavove ispitanika s obzirom na njihova mišljenja o ulozi odgojitelja o odabiru glazbe u odgojno-obrazovnoj praksi

3.1.2. Ispitanici i instrumenti za provođenje istraživanja

Istraživanje je provedeno putem internetske ankete koju su ispunjavali studenti Ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja, tj. budući odgajatelji. Provedeno je tijekom srpnja i kolovoza 2018. Istraživanjem je obuhvaćeno 40 studenata/tica studija Ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja, od toga 4 ispitanika muškog spola i 36 ženskog spola. Anketiranje je bilo anonimno.

Kao instrument istraživanja korištena je internetska anketa tj. anketni upitnik koji je oblikovan za potrebe ovog istraživanja.

Anketni upitnik sadrži ukupno 13 pitanja od kojih se dio pitanja odnosi na osnovne demografske podatke ispitanika.

3.1.3. Hipoteze istraživanja

U provedenom istraživanju postavljene su sljedeće hipoteze:

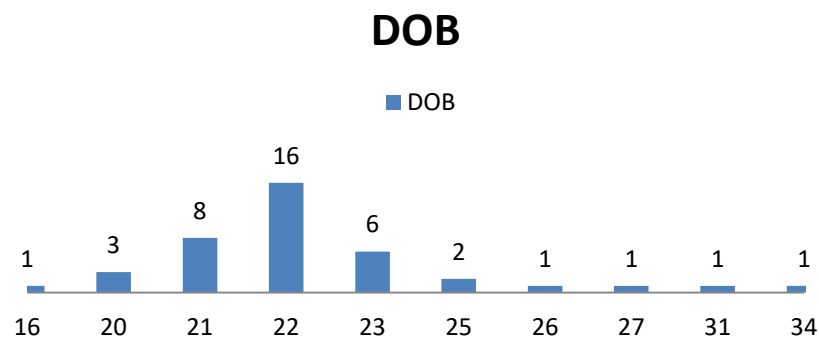
1. Većina ispitanika smatra da glazba ima važnu ulogu u njihovim životima kao i u odgoju djece
2. Većina ispitanika više preferira modernu glazbu od klasične
3. Većina ispitanika smatra da odgojitelji imaju glavnu ulogu pri odabiru glazbe u vrtiću
4. Većina ispitanika smatra da glazbene preferencije utječu na formiranje osobe

3.2. Prikaz rezultata istraživanja

3.2.1. Prikaz rezultata vezanih uz temeljne demografske karakteristike ispitanika

Grafikon 1: *Spol studenata i studentica*

Grafikon 2: *Dob studenata i studentica*

U grafikonima br. 1 i 2 prikazani su prikupljeni demografski podaci ispitanika. Od ukupno 40 ispitanika Ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja, 4 ispitanika su muškog spola, a ostalih 36 ispitanika ženskog spola. Većina ispitanika su 22 godišnjaci, točnije njih šesnaest, osmero njih su 21 godišnjaci, šestero njih su 23 godišnjaci, dvoje ispitanika su 25 godišnjaci te je po jedna osoba od 16, 20, 26, 27, 31 i 34 godine.

3.2.2. Prikaz rezultata istraživanja s obzirom na stavove ispitanika o važnosti glazbe u njihovu životu te u djetetovu odgoju

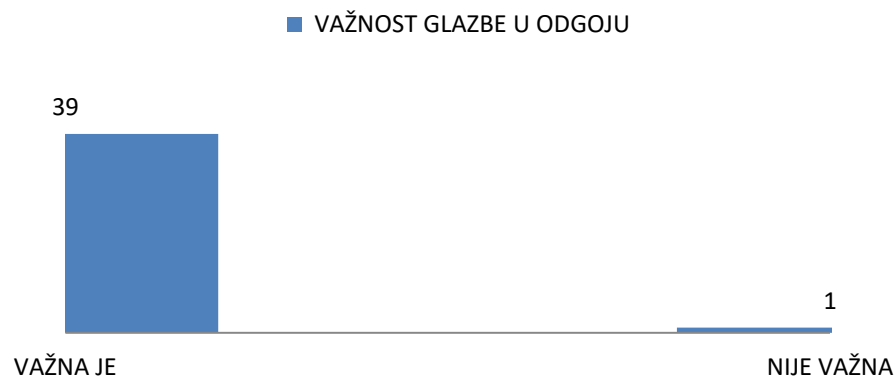

Grafikon 3: *Važnost glazbe u životu budućih odgojitelja*

Na grafikonu br. 3 prikazani su stavovi ispitanika s obzirom na važnost glazbe u njihovim životima. Na pitanje koliko je budućim odgajateljima glazba važna u životu, ispitanici su odgovorili putem peterostupanjske skale Likertovog tipa pri čemu

je broj 5 označavao najveći stupanj važnosti glazbe u životu, a broj 1 najmanji. Najveći broj ispitanika, njih 22 odgovorilo je da im je glazba od velike važnosti u životu, dok je njih 16 odgovorilo da im je glazba važna u životu. Niti jedan od ispitanika glazbu ne smatra nevažnom dimenzijom u svojem životu.

VAŽNOST GLAZBE U ODGOJU

Grafikon 4: Važnost glazbe u odgoju

U grafikonu br. 4 ispitala su se mišljenja budućih odgojitelja o važnosti glazbe u odgoju djece. Od 40 budućih odgojitelja, njih 39 je odgovorilo da je glazba vrlo važna u odgoju, dok samo jedna osoba smatra da glazba nije važna u odgoju djece.

Time je prva hipoteza (H1) koja navodi da većina ispitanika smatra da glazba ima važnu ulogu njihovim životima kao i u odgoju djece potvrđena. Glazba je vrsta aktivnosti koja povezuje osobe bez potrebe za komuniciranjem. Ona utječe na raspoloženje i ponašanje osobe, odnosno na osobu u potpunosti. Slušanje glazbe u odgoju potiče djecu na samostalno izražavanje, razvijanje kreativnosti te osjećaja za tempo i ritam, bogaćenje vokabulara i sl.

3.2.3. Prikaz rezultata s obzirom na glazbene preferencije, privrženost ispitanika prema klasičnoj i modernoj glazbi

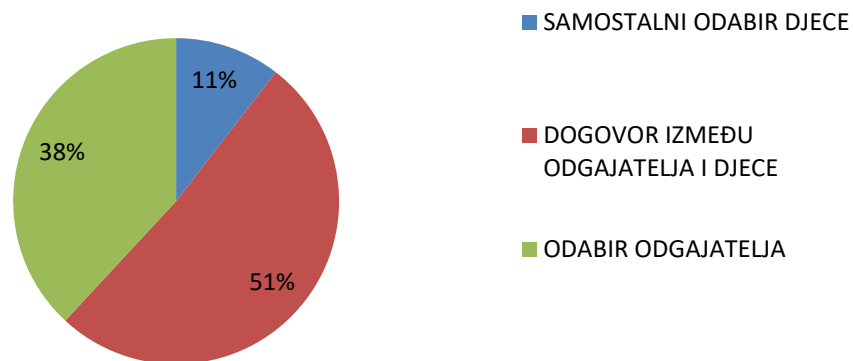
Grafikon 5: *Privrženost određenoj vrsti glazbe*

Rezultati prikazani na grafikonu br. 5 odnose se na privrženost ispitanika prema pojedinoj vrsti glazbe, odnosno glazbene preferencije odgojitelja. Dobiveni rezultati istraživanja pokazuju da su ispitanici više privrženi, odnosno da više preferiraju modernu glazbu, dok samo 4 ispitanika ističe veću privrženost, odnosno preferenciju prema klasičnoj glazbi. Time je druga hipoteza (H2) koja navodi da većina ispitanika više preferira modernu glazbu od klasične potvrđena.

Većina budućih odgojitelja je potvrdila da više voli slušati modernu glazbu od one klasične. U današnje vrijeme osobe slušaju glazbu kojom su okruženi, žele se uklopiti u okolinu kako bi se svidjeli drugima. Danas je popularna moderna glazba i zato je razumljivo kako je većina ispitanika budućih odgojitelja odabrala upravo taj odgovor.

3.2.4. Prikaz rezultata s obzirom na način odabira glazbe koja se sluša u vrtiću

ODABIR GLAZBE U VRTIĆU

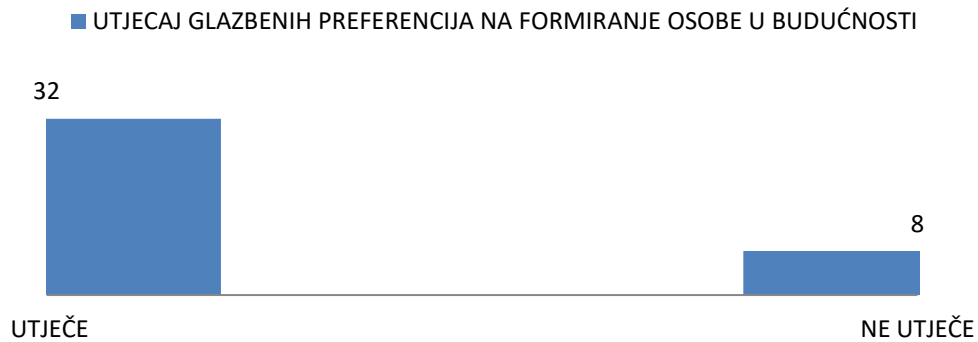
Grafikon 6: *Odabir glazbe u dječjem vrtiću*

Rezultati prikazani u grafikonu br. 6 ukazuju da većina ispitanika (51%) smatra da glazbu koja se sluša u vrtiću treba odabrati odgojitelj u dogovoru s djecom. Da bi odgojitelji trebali biti jedine osobe koje bi birale vrstu glazbe u dječjem vrtiću smatra 38% odgojitelja, a njih 11% smatra kako bi djeca samostalno trebala odabirati vrstu glazbe koju žele slušati u dječjem vrtiću.

Time treća hipoteza (H3) koja navodi da većina ispitanika smatra da odgojitelji imaju glavnu ulogu pri odabiru glazbe u vrtiću nije potvrđena. Glazba je u vrtiću od velike važnosti jer opušta djecu, uljepšava im boravak u vrtiću, te utječe i ima brojne dobrobiti na djetetov cjeloviti razvoj. Odgojitelj s obzirom na svoje glazbene kompetencije treba odabrati kvalitetnu glazbu kojoj je vrijeme potvrdilo svoju vrijednost. Djeca od najranijih dana trebaju biti okružena kvalitetnom glazbom. Dječji vrtić nije slušaonica, nego igraonica, tako da ni aktivno slušanje glazbe nije kao kod odraslih ljudi, sjedeći u tišini, nego se uz glazbu djeca igraju, obično plešu. (Hrvatski nacionalni obrazovni standard, 2006, str. 42). Tako odgojitelj može ponuditi nekoliko primjera kvalitetne kalsične glazbe za slušanje, a u dogovoru s djecom odabrati onu koja se njima više sviđa. Na taj način djeca će biti sretna jer su odgojitelji uvažili njihov odabir, a to će ujedno utjecati i na porast njihova samopouzdanja.

3.2.5. Prikaz rezultata o mogućem utjecaju glazbenih preferencija na čovjekov razvoj i formiranje osobe u budućnosti

UTJECAJ GLAZBENIH PREFERENCIJA NA FORMIRANJE OSOBE U BUDUĆNOSTI

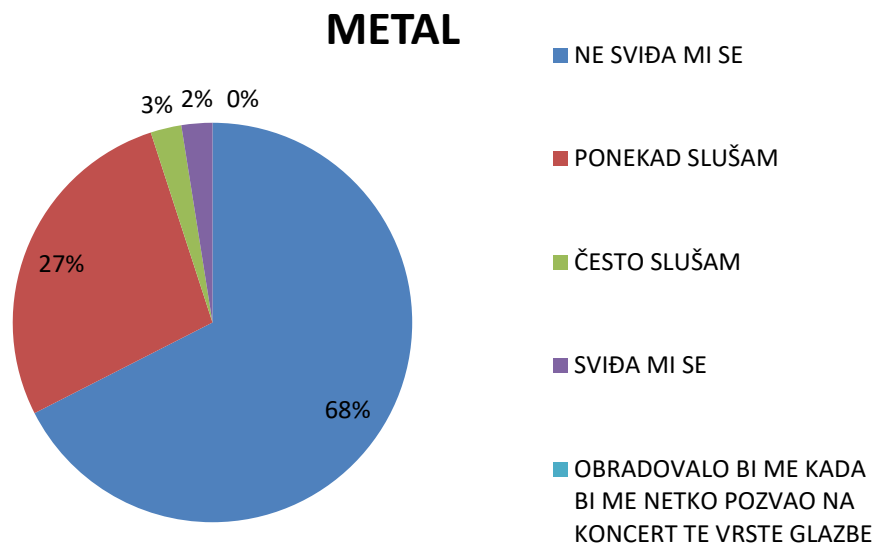

Grafikon 7: *Utjecaj glazbenih preferencija na formiranje osobe u budućnosti*

U grafikonu br. 6 prikazani su rezultati koji navode stavove odgojitelja o utjecaju glazbenih preferencija na čovjekov razvoj, odnosno na formiranje osobe u budućnosti. Dobiveni rezultati istraživanja ukazuju da 32% budućih odgojitelja smatra da glazbene preferencije utječu na formiranje osobe u budućnosti, dok samo 8% smatra da glazbene preferencije nemaju utjecaja na formiranje osobe u budućnosti.

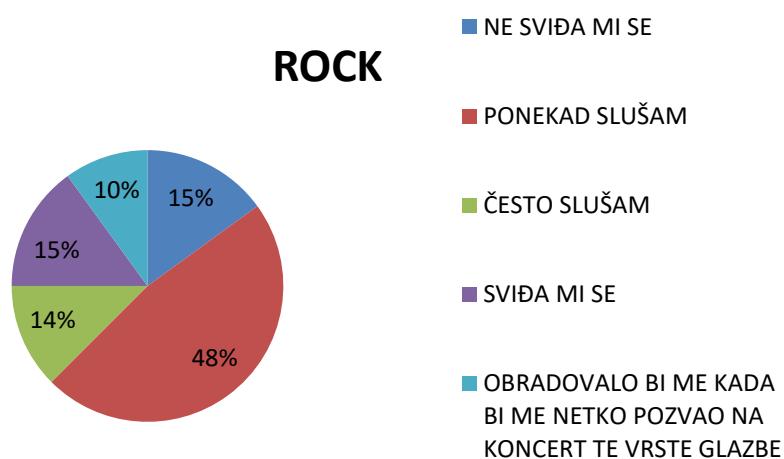
Navedeni rezultati potvrđuju četvrtu hipotezu (H4) da većina ispitanika smatra da glazbene preferencije utječu na čovjekov razvoj odnosno na formiranje osobe u budućnosti. Postoje mnogi čimbenici koji utječu na čovjekov razvoj i formiranje osobe u budućnosti. Osim obitelji postoje i vanjski utjecaji, poput okoline, različitih medija, pa tako i glazbe koja se sluša.

U daljnjim rezultatima prikazane su preferencije odgojitelja s obzirom na pojedine glazbene žanrove.

Grafikon 8: *Stav o metal glazbi*

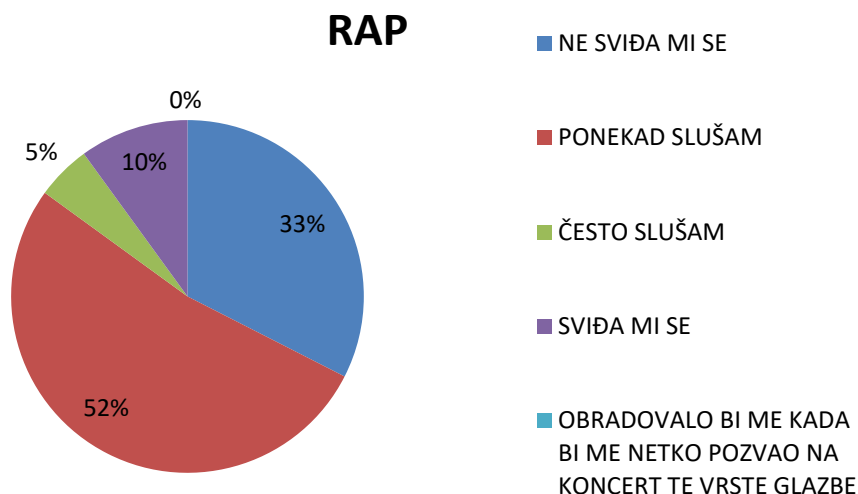
Većina budućih odgojitelja ne preferira metal glazbu, točnije njih 68%, dok samo 3% budućih odgojitelja preferira ovakvu vrstu glazbe. Za odgovor *ponekad slušam* je bilo 28% budućih odgojitelja, a 4% za odgovor *često slušam*. Za ovu vrstu glazbe nijedan budući odgojitelj se nije odlučio za odabir odgovora *obradovalo bi me kada bi me netko pozvao na koncert te vrste glazbe*.

Grafikon 8: *Stav o rock glazbi*

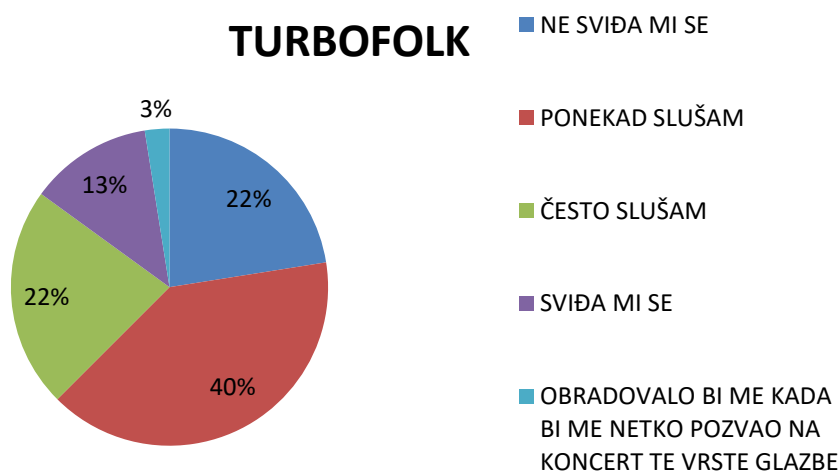
Najveći dio budućih odgojitelja, njih 48% je odgovorilo da ponekad sluša tu vrstu glazbe. Ostali odgovori su bili podjednaki. 15% budućih odgojitelja je na ovo

pitanje odabralo odgovor *sviđa mi se*, isti taj postotak je bio i kod budućih odgojitelja kojima se ova vrsta glazbe ne sviđa. 10% budućih odgojitelja bi bili presretni da ih netko pozove na koncert ove vrste glazbe.

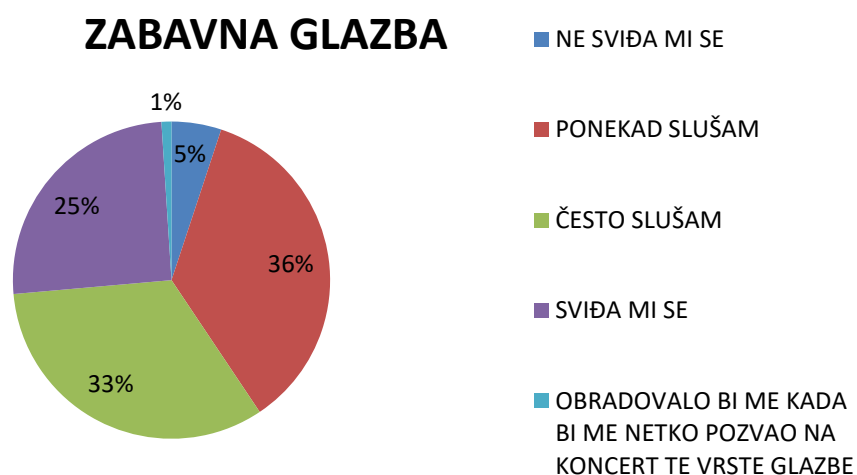
Grafikon 9: *Stav o rap glazbi*

Većina budućih odgojitelja, njih 53% je odabralo odgovor da ponekad slušaju tu vrstu glazbe. Nakon odgovora da ponekad slušaju ovu vrstu glazbe, najveći postotak je dobio odgovor *ne sviđa mi se*, točnije 33%. Zatim sljedeći odgovor *sviđa mi se* sa 10%, te je 5% budućih odgojitelja odlučilo da često slušaju rap glazbu. Nitko od ovdje ispitanih budućih odgojitelja ne bi bio oduševljen kada bi ih se pozvalo na ovu vrstu glazbe.

Grafikon 10: *Stav o turbofolk glazbi*

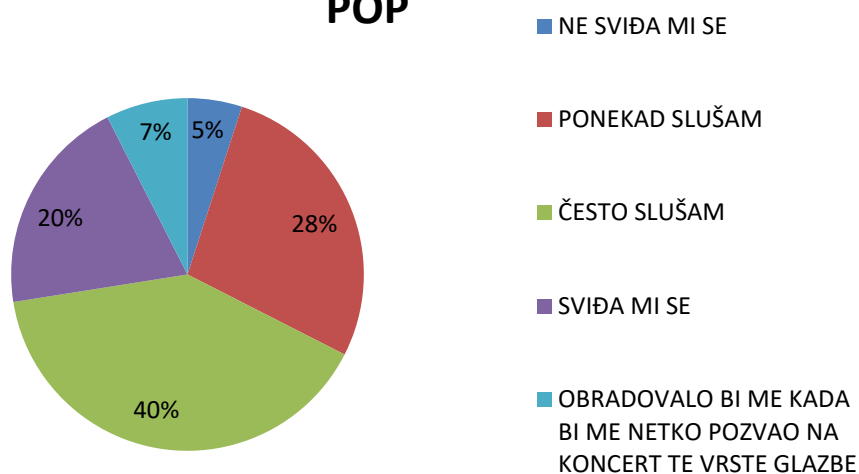
Dobiveni rezultati pokazuju da 40% budućih odgojitelja ponekad sluša ovu vrstu glazbe. Isti je rezultat za odgovore *često slušam* i *ne sviđa mi se*, tj. 22%. Da im se ova vrsta glazbe sviđa odlučilo je 13% budućih odgojitelja, dok ih je samo 3% odgovorilo da bi bili oduševljeni da ih netko pozove na ovu vrstu glazbe.

Grafikon 11: *Stav o zabavnoj glazbi*

Iz 11 grafikona vidljivo je kako 36% budućih odgojitelja ponekad sluša ovu vrstu glazbu, nešto manje od ovog postotka, tj. 33% često sluša ovu vrstu glazbe. Da im se ova vrsta glazbe sviđa potvrdno je odgovorilo 25% budućih odgojitelja. 5% budućih odgojitelja su takvog stajališta da im se ova vrsta glazbe ne sviđa, a samo 1% budućih odgojitelja bi bili oduševljeni da ih netko pozove na ovu vrstu glazbe.

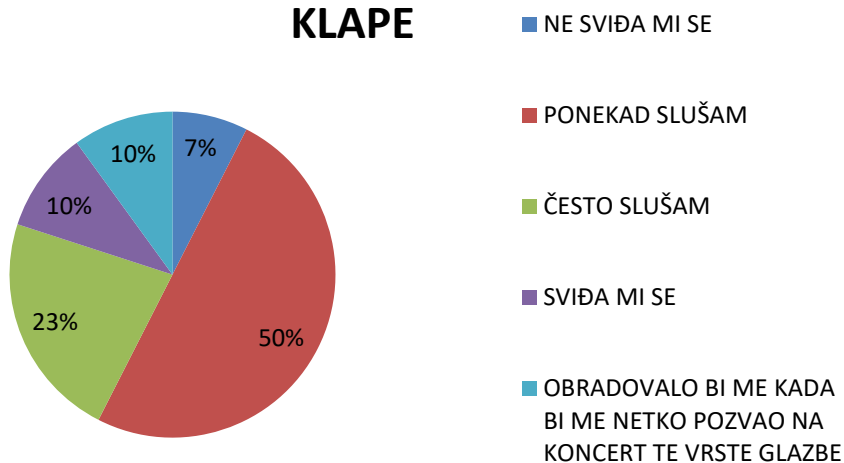
POP

Grafikon 12: *Stav o pop glazbi*

Iz dobivenih rezultata o pitanju kakvog su stajališta o pop glazbi saznali su se sljedeći rezultati. 40% budućih odgojitelja je odgovorilo da često slušaju ovu vrstu glazbe. Da ponekad slušaju ovu vrstu glazbe potvrdilo je 28% budućih odgojitelja. Najmanje postotke su dobili odgovori *obradovalo bi me kada bi me netko pozvao na koncert te vrste glazbe*, tj. 7%, a 5% je dobio odgovor *ne sviđa mi se*.

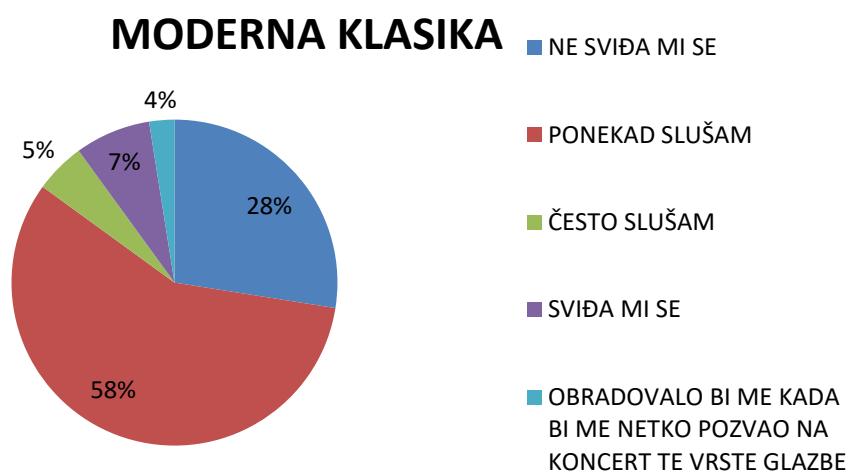
KLAPE

Grafikon 13: *Stav o klapama*

Gledajući grafikon br. 13, mogu se očitati sljedeći rezultati. Od 40 ispitanih budućih odgojitelja, njih 20, tj. 50% su odgovorili da ponekad slušaju ovu vrstu glazbe.

23% budućih odgojitelja su odgovorili da često slušaju ovu vrstu glazbe. Jednaki postotci odgovora, njih 10% su jednaki kod odgovora *sviđa mi se* i *obradovalo bi me kada bi me netko pozvao na ovu vrstu glazbe*. Da im se ova vrsta glazbe ne sviđa, odgovorilo je 7% budućih odgojitelja.

Grafikon 14: *Stav o modernoj glazbi*

Većina budućih odgojitelja, točnije njih 58% su odgovorili da ponekad slušaju ovu vrstu glazbe. 28% budućih odgojitelja ne preferira ovu vrstu muzike, dok ih samo 8% preferira. Da često slušaju ovu vrstu glazbe odgovorilo je 5% budućih odgojitelja, a 4% odgojitelja je odgovorilo da bi ih obradovalo kada bi ih netko pozvao na ovu vrstu glazbe.

4. ZAKLJUČAK

Na temelju provedenog istraživanja u kojem su istraživane glazbene preferencije studenata Ranog i predškolskog odgoja, budućih odgojitelja zaključeno je da ispitanici više preferiraju modernu glazbu od klasične. Smatraju da glazba ima značajnu ulogu u djetovu odgoju i čovjekovu životu te da utječe na čovjekov razvoj, odnosno na formiranje osobe u budućnosti. Većina ispitanika smatra da odabir glazbe koja se sluša u vrtiću treba biti u dogovoru s djecom.

Pri provođenju glazbenih aktivnosti u vrtiću značajnu ulogu imaju kompetencije odgojitelja za prevođenje glazbenih aktivnosti. One ujedno posredno utječu i na formiranje glazbenih preferencija odgojitelja. Glazbeni umjetnički ukus djeteta može se razviti jedino slušanjem kvalitetne glazbe, pa stoga djeca od najranije dobi trebaju biti okružena kvalitetnom glazbom. Bez obzira na svoje glazbene preferencije, odgojitelj pri odabiru glazbe treba odabrati kvalitetnu glazbu, odnosno glazbu kojoj je vrijeme potvrdilo vrijednost i kvalitetu. Uz to je potrebno odabrati glazbu koja će biti primjerena djetetovoj dobi kako s obzirom na karakter glazbe tako i na duljinu glazbe koja se sluša. Slušanjem kvalitetne glazbe od djetetove rane dobi razvija se djetetova glazbena percepcija i glazbeni ukus i stvaraju temelji njegova glazbenog razvoja.

Pri svemu tome najvažnija je razvijena svijest odgojitelja u ulozi i značaju glazbenih aktivnosti u djetetovu razvoju. Samo odgojitelj koji je svjestan brojnih dobrobiti glazbe za dijete i njegov cjelokupni razvoj, razvijat će svoje glazbene kompetencije te će bez obzira na svoje glazbene preferencije pružati djetetu primjerenu kvalitetnu glazbu koja će mu uljepšati njegov boravak u vrtiću.

Uloga odgojitelja u dječjim vrtićima je poticati raznovrsne dječje sposobnosti, pa tako i glazbene. Da bi se glazbene aktivnosti u dječjim vrtićima provodile važno je odabrati kvalitetnu vrstu glazbe koja će se slušati.

Predmet daljnjih istraživanja na temelju ovog rada može postati povezivanje osobina ličnosti budućih odgojitelja na osnovu njihovih glazbenih preferencija.

LITERATURA

1. Bačlija Sušić, B. (2018). Preschool Teachers' Music Competencies Based on Preschool Education Students' Self-Assessment. *Croatian Journal of Education: Hrvatski časopis za odgoj i obrazovanje*, 20(Sp. Ed. 1), 113-129.
2. Baranović, B., Domazet, M., Jokić, B., Marušić, I., & Puzić, S. (2006). *Nacionalni kurikulum za obvezno obrazovanje u Hrvatskoj: različite perspektive* (No. 18). Institut za društvena istraživanja.
3. Boer, D., Fischer, R., Tekman, HG, Abubakar, A., Njenga, J., & Zenger, M. (2012). Topografija glazbenih funkcija mladeži: Osobna, društvena i kulturna iskustva s glazbom preko spolova i šest društava. *International Journal of Psychology*, 47 (5), 355-369.
4. Boneta, Ž., Čamber Tambolaš, A., & Ivković, Ž. (2017). Oblici roditeljskoga glazbenog kulturnog kapitala i glazbena socijalizacija djece rane i predškolske dobi. *Revija za sociologiju*, 47(1), 5-36.
5. Bonneville-Roussy, A., Rentfrow, PJ, Xu, MK, & Potter, J. (2013). Glazba kroz stoljeća: trendovi u glazbenom angažmanu i preferencije od adolescencije do srednjeg odraslosti. *Časopis za osobnost i socijalnu psihologiju*, 105 (4), 703.
6. Delsing, MJ, TerBogt, TF, Engels, RC i Meeus, WH (2008). Adolescentske glazbene sklonosti i osobine ličnosti. *European Journal of Personality: Objavljeno za Europsku udrugu psihologije osobnosti*, 22 (2), 109-130.
7. Dobrota, S., & Ćurković, G. (2006). Glazbene preferencije djece mlađe školske dobi. *Život i škola: časopis za teoriju i praksu odgoja i obrazovanja*, 52(15-16), 105-113.
8. Gardikiotis, A., & Baltzis, A. (2012). 'Rock music for myself and justice to the world!': Musical identity, values, and music preferences. *Psychology of Music*, 40(2), 143-163.
9. Gosling, SD, Rentfrow, PJ i Swann Jr, WB (2003). Vrlo kratka mjera Big-Five područja osobnosti. *Journal of Research in Personality*, 37 (6), 504-528.
10. Greer, R. D., Dorow, L. G., & Randall, A. (1974). Music listening preferences of elementary school children. *Journal of Research in Music Education*, 22(4), 284-291.
11. Hrvatska, R. (2014). Nacionalni kurikulum za rani i predškolski odgoj i obrazovanje.

12. John, O. P., & Srivastava, S. (1999). The Big Five trait taxonomy: History, measurement, and theoretical perspectives. *Handbook of personality: Theory and research*, 2(1999), 102-138.
13. Kopiez, R., & Lehmann, M. (2008). Hipoteza "otvorene earedness" i razvoj estetskih reakcija na glazbu u osnovnoj školi. *British Journal of Music Education*, 25 (2), 121-138.
14. Ladan, T. (2005). *Hrvatski obiteljski leksikon*. EPH.
15. Langmeyer, A., Guglhör-Rudan, A., & Tarnai, C. (2012). Što otkrivaju glazbene postavke o osobnosti ?. *Časopis o individualnim razlikama*.
16. LeBlanc, A., i McCrary, J. (1983). Učinak tempa na dječju glazbenu sklonost. *Journal of Research in Music Education*, 31(4), 283-294.
17. Miočić, M. (2012). Kultura predškolske ustanove u svjetlu glazbenih kompetencija odgojitelja. *Magistra iadertina*, 7(1), 73-87.
18. Mlinarević, V. (2004). Vrtično okruženje usmjereno na dijete. *Život i škola*, br. 11 (1/2004), str. 112-119
19. Pavlovic, T., Benakovic, T., Prpa, M., & Wertag, A. (2017). POVEZANOST GLAZBENIH PREFERENCIJA SOSOBNIM VRIJEDNOSTIMA TE CRTAMA LICNOSTI. *Drustvena Istrazivanja*, 26(3), 405-427.
20. Peery, J. C., & Peery, I. W. (1986). Effectsofexposure to classical music on themusicalpreferencesofpreschoolchildren. *Journal of Research in Music Education*, 34(1), 24-33.
21. Reić Ercegovac, I., & Dobrota, S. (2011). Povezanost između glazbenih preferencija, sociodemografskih značajki i osobina ličnosti iz petfaktorskoga modela. *Psihologijske teme*, 20(1), 47-65.
22. Rentfrow, P. J., & Gosling, S. D. (2003). The do remi'sofeverydaylife: thestructureandpersonalitycorrelatesof music preferences. *Journal ofpersonalityandsocialpsychology*, 84(6), 1236.
23. Schwartz, KD, & Fouts, GT (2003). Preferencije glazbe, stil osobnosti i razvojna pitanja adolescenata. *Časopis za mlade i adolescenciju*, 32 (3), 205-213.
24. Slunjski, E. (2008). *Dječji vrtić: mjesto dijaloga, suradnje i zajedničkog učenja*. Spektar media.

25. TerBogt, TF, Delsing, MJ, van Zalk, M., Christenson, PG, & Meeus, WH (2011). Međugeneracijski kontinuitet okusa: preferencije roditeljske i adolescentne glazbe. *Socijalne snage*, 90 (1), 297-319.
26. Vujčić, V. (2013). *Opća pedagogija*, Zagreb, Hrvatski pedagoško-književni zbor

PRILOZI

1. Tablica 1. „Podjela žanrova u određene stilove, prema STOMP-u“

KOMPLEKSNI	INTENZIVNI	KONVECIONALNI	RITMIČNI
blues	rock	filmska glazba	rap/hip-hop
jazz	alternativa	religiozna	soul/funk
klasična	heavy metal	pop	elektronika/plesna
folk	-	-	-

2. Anketa – Glazba i glazbene preferencije budućih odgojitelja

1. Dob –

2. Spol – M/Ž

3. Važnost glazbe u životu? Odabir odgovora 1-5, prema Likertovoj skali

4. Važnost glazbe u odgoj? a) važna je b) nije važna

5. Odabir glazbe u dječjem vrtiću? a) odabir odgojitelja

b) odabir djece

c) dogovor između odgojitelja i djece

6. Utjecaj glazbenih preferencija na formiranje osobe u budućnosti? a) utječe

b) ne utječe

7. Stav o metal glazbi? a) ne sviđa mi se
b) često slušam
c) ponekad slušam
d) sviđa mi se
e) obradovalo bi me kada bi me netko pozvao na koncert te vrste glazbe

8. Stav o rock glazbi? a) ne sviđa mi se
b) često slušam
c) ponekad slušam
d) sviđa mi se
e) obradovalo bi me kada bi me netko pozvao na koncert te vrste glazbe

9. Stav o rap glazbi? a) ne sviđa mi se
b) često slušam
c) ponekad slušam
d) sviđa mi se
e) obradovalo bi me kada bi me netko pozvao na koncert te vrste glazbe

10. Stav o turbofolk glazbi? a) ne sviđa mi se
b) često slušam
c) ponekad slušam
d) sviđa mi se
e) obradovalo bi me kada bi me netko pozvao na koncert te vrste glazbe

11. Stav o zabavnoj glazbi? a) ne sviđa mi se

b) često slušam

c) ponekad slušam

d) sviđa mi se

e) obradovalo bi me kada bi me netko pozvao na koncert te vrste

glazbe

12. Stav o pop glazbi? a) ne sviđa mi se

b) često slušam

c) ponekad slušam

d) sviđa mi se

e) obradovalo bi me kada bi me netko pozvao na koncert te vrste

glazbe

13. Stav o modernoj klasici? a) ne sviđa mi se

b) često slušam

c) ponekad slušam

d) sviđa mi se

e) obradovalo bi me kada bi me netko pozvao na koncert te vrste

glazbe

Izjava o samostalnoj izradi rada

Pod punom odgovornošću izjavljujem da sam završni rad pod naslovom „Glazbene preferencije budućih odgojitelja" u potpunosti izradila samostalno. Pri izradi koristila sam literaturu koju sam u skladu s pravilima i navela.

(Mihaela Orečić)

Petrinja, rujan 2018.